

Information från kommittémötet för gemensamma marknadsfrågor den 25 maj 2016

Sammanfattning: Fortsatt diskussion om nytt regelverk för importkvoter med förmånlig tull. Nytt förslag som till stor del gynnar redan traditionella importörer presenterades. En ny förordning avseende harmonisering och förenkling av pris- och produktionsavgifter från medlemsländerna presenterades.

1. Rapportering av pris- och produktionsavgifter (ISAMM) mm

Arbetet med att förenkla och effektivisera medlemsländernas rapportering av priser och produktionsavgifter har nu kommit till stadiet där ett utkast till förordning finns. I förordningen ska de rapporteringskrav som finns för pris- och produktionsavgifter inom respektive sektor samlas. Huvudansvaret för förenklingsarbetet ligger på den horisontella kommittén men utarbetandet av nya regler sker till större delen i de produktspecifika expertgrupperna. Detta gällde särskilt för områdena frukt & grönt, vin, olivolja och socker. Rapporteringssystemet (ISAMM) som används är ett elektroniskt system där huvuddelen av medlemsländernas rapportering sker.

Ambitionen från kommissionens sida är att förenkla så mycket som är möjligt, t.ex. genom att införa minimigränser när rapporteringsskyldighet inträder, men de var ändå öppna (till viss del) för att inkludera områden som i dagsläget inte omfattas. Detta skulle kunna ske på frivillig basis för de länder som så önskar (regelverket möjliggör en sådan lösning). Synpunkter på förordningsutkastet från medlemsländerna kan lämpligen göras direkt i en ny version av förordningen som ska publiceras på CIRABC.

Flertalet medlemsländer var positiva till förenklingsarbetet men synpunkter framfördes på att fler produktområden borde ingå att experterna inom respektive produktområde ska utarbeta de nya reglerna samt att den legala grunden är tveksam för inhämtande av vissa avgifter.

2. Tullkvoter – förändring av regelverket

Kommissionen presenterade en ny version av fyrfältsdokumentet som innehåller förslag till nya regler för importtullkvoter (TRQ). Presentationen och diskussionen kom huvudsakligen att handla om vilka villkor som ska gälla för TRQ:s med väldigt hög kvotranta. Hur många och vilka dessa är inte helt klarlagt men en konsoliderad lista på alla TRQ:s ska sammanställas till kommande möte och utifrån denna lista kan det utläsas vilka kvoter som är mer problematiska än andra. På mötet uppskattade

kommissionen att det finns 40-50 st problemkvoter och då främst inom områdena fågelkött, vitlök och troligen även ris. Totalt finns ca 525 tullkvoter som administreras av Tullen (först-till-kvarn, 385 st) och av kommissionen (150 st). Kommissionen har tagit fram förslag till ett nytt TRQ-system efter att ha hört medlemsländerna, myndigheter, industrin och handeln. Förslaget är inte perfekt men ändå väl avvägt med tanke de problem (bedrägerier, skalbolag mm) som förnärvarande finns för vissa TRQ:s. Dessutom menar kommissionen att det stöds av en majoritet av medlemsländerna eftersom tidigare förslag inte fått tillräckligt stöd. Tidigare förslag har bland annat varit att införa ett anbudssystem vid ansökan om TRQ:s eller att införa ett system med en rad olika dokument- och beviskrav för aktörerna vid ansökan om TRQ. Problemen med eventuella bedrägerier bedömdes inte försvinna i ett anbudssystem samt att det troligen skulle gynna större företag än mindre. Det andra alternativet har ansetts vara för administrativt betungande för både aktörer och myndigheter.

Kommissionens aktuella förslag är i korthet följande:

- Vid en första ansökan om TRQ ska bevis på historisk handel (proof of trade) finnas.
 - Den generella regeln anger bara att krav på handel har bedrivits inom relevant marknadssektor, handel med specifika produkter är inget krav för TRQ:s där inga problem finns med överutnyttjande. Detta gäller istället för TRQ:s som är överutnyttjade och därmed har väldigt låg tilldelningskoefficient för de sökande. Bevis för historisk handel gäller på KN nr nivå. Problemkvoterna ska listas i bilaga. Antalet på dessa kvoter kan vara runt 50 stycken.
- Beroende på vilken TRQ som avses ska en deklARATION om oberoende från annat företag finnas. Detta är ett krav när det gäller problemkvoter som listats i bilaga.
- För problemkvoterna gäller en tvåstegsprocedure där ansökan om importrättigheter sker i ett första skede som därefter kan växlas in till en importlicens. Licenserna är överförbara men det är inte importrättigheterna. Ett liknande system finns redan inom köttsektorn.
- För problemkvoter kommer det inte längre att finnas någon uppdelning av TRQ med avseende på traditionella aktörer och för nykomlingar. Historisk handel avgör tillgängligheten till dessa kvoter, d.v.s. antingen genom handel inom en TRQ eller genom handel utanför TRQ och med erlagd tull. Referenskvantiteter fastställs mot bakgrund av denna handel som senare ligger till grund för tilldelningen inom en TRQ.

Kommissionen menar att förslaget är väl avvägt genom att seriösa aktörer som inte har någon referenskvantitet i dagsläget kan bygga upp en sådan genom att importera från tredje land med tull. Denna kostnad ska ses som en investering för att få tillgång till importkvoten. I det system som kommissionen föreslår så skulle en nykomling få större tilldelning än i dagens system med mycket låga tilldelningskoefficienter eftersom inte alla företag är beredda på att göra en sådan investering. Färre företag än i

dagsläget skulle ansöka om kvot inom en TRQ i det nya systemet, vilket innebär större tilldelning.

Ett land påpekade att förslaget fortfarande gynnade traditionella importörer eftersom dessa redan kan påvisa att historisk handel inom en given TRQ existerar. Dessutom var det inte självklart att den investering som ett nytt företag måste göra står i proportion till den investering som traditionella importörer en gång fått lov att göra. Därför föreslogs mer flexibla regler för vilka produkter som får räknas in när historisk handel ska bestämmas, vilket även några andra länder ansåg vara bra. Förslagsvis kan kravet på historisk handel uppfyllas genom att produkter från samma sektor hade importerats. Vidare menades att bevis på historisk handel inte ska gälla för de TRQ:s som är underutnyttjade och där inga problem finns. Ett land menade att kravet på ”proof of trade” skulle bestämmas från fall-till-fall.

Kommissionen var inte för att öka flexibiliteten vad gäller historisk handel eftersom detta skulle kunna leda till att import av förhållandevis billiga produkter inom samma sektor med låg tull används för att bygga upp sin referenskvantitet.

En del tekniska kommentarer ifrån medlemsländerna som gällande den administrativa bördan (bl.a. kravet på oberoende deklARATIONEN) och att licensgiltighetstid för kvantiteter inom problemkvoter (15 dagar) är för kort tid framfördes också.